
Erhvervsudvikling i Nordjylland – Limfjorden må ikke være en barriere

Nordjysk erhvervsliv ser fremad efter krisen. Der er mange gode tendenser i den nordjyske erhvervsudvikling og alle egne har styrkepositioner, som kan danne basis for den fremtidige vækst og beskæftigelse.

Negative historier om fyringer og virksomhedslukninger har krævet opmærksomhed, men der er også positive historier om industriproduktion, som flyttes tilbage til Nordjylland, fordi outsourcing til fx Kina ikke var den rigtige løsning. Optimismen bobler bl.a. i de maritime erhverv, hvor både nye krav til skibstrafikken og kraftig udvikling inden for offshore giver tro på fremtiden.

Prognoserne siger, at der kommer til at mangle kvalificeret arbejdskraft i fremtiden. Arbejdsstyrken falder, og kravene til arbejdskraftens kompetencer stiger. Derfor skal virksomhederne sørge for at være attraktive og spændende, så de kan fastholde medarbejdere og tiltrække nye. Der skal være attraktiv bosætning, og der skal være gode muligheder for mobilitet. Transport og infrastruktur skal understøtte erhvervslivets behov.

Krydsningen af Limfjorden bliver mere og mere en barriere for det nordjyske arbejdsmarked. Nordjysk erhvervsliv har brug for en langsigtet løsning. Det er vigtigt for virksomhedslokalisering, for adgang til medarbejdere og for Nordjyllands eksportforbindelser både mod nord og syd.

Adgang til kvalificeret arbejdskraft

Der er brug for et aktivt samspil mellem Aalborg og resten af Nordjylland, og derfor er der behov for kapacitet og forsyningsikkerhed ved krydsning af Limfjorden ved Aalborg. Uden adgang til kvalificeret arbejdskraft kan virksomhederne ikke udvikle sig, og må derfor lægge deres aktiviteter udenfor Nordjylland

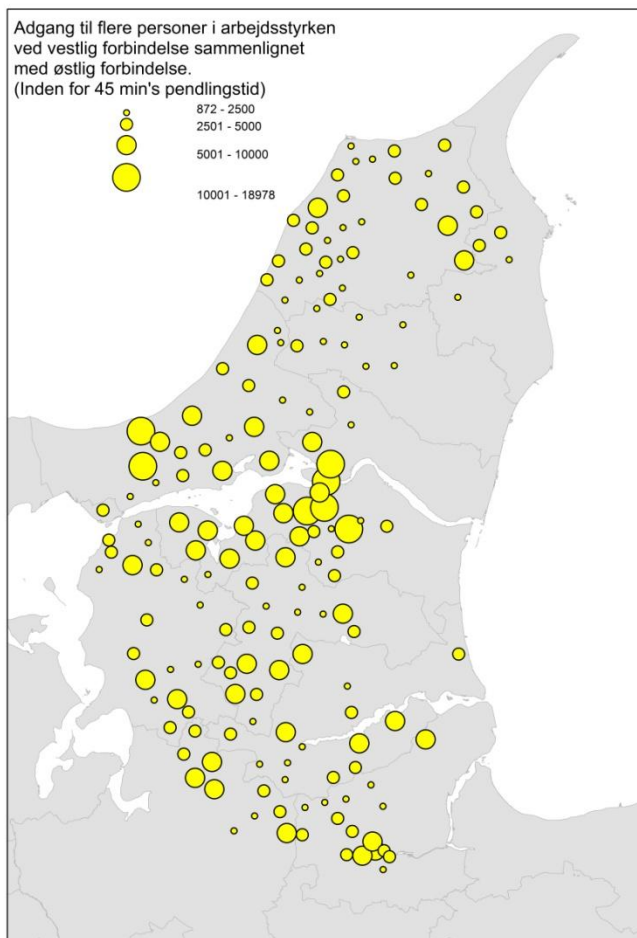
Der er udsigt til en lille vækst i arbejdsstyrken på 0,9 % i Region Nordjylland frem mod 2020 – efter et markant fald siden 2007. Udviklingen vil dog fortsat være lavere end i resten af landet og meget ulige fordelt mellem egnene i regionen. Aalborg har udsigt til en markant stigning på 7,9 % frem mod 2020, mens der i regionens yderområder fortsat er udsigt til tilbagegang – dels som en konsekvens af fraflytning og dels af en højere gennemsnitsalder for arbejdsstyrken. (Vækstforum Nordjylland og Region Nordjylland: Regional Vækstredøgørelse 2012)

I Nordjylland er der en stor villighed til at rejse langt for at arbejde.

Nordjyderne havde i 2010 i gennemsnit 22,3 km på arbejde. Det er den næsthøjeste pendlingsafstand blandt alle regioner. (Beskæftigelsesrådet Nordjylland & Beskæftigelsesregion Nordjylland: Analyserapport 2012)

Den nordjyske befolkning har ligget meget stabilt omkring 580.000 gennem de seneste 10 år, og det ser ud til at fortsætte frem mod 2020. Knap 300.000 bor nord for Limfjorden.

Internt i regionen sker dog en centralisering omkring Aalborg, hvor befolkningen forventes at stige med ca. 12.000 personer parallelt med, at befolkningsgrundlaget i regionens yderområder falder med omkring 7.800 borgere fra 2011 til 2020. I Vendsyssel og i Thy-Mors forventes befolkningstilbagegangen at blive størst med et fald på henholdsvis 3 % og 5 % frem mod 2020. (Vækstforum Nordjylland og Region Nordjylland: Regional Vækstreddegørelse 2012)

Virksomhedernes adgang til arbejdskraft udvides mest med Egholmlinjen vest om Aalborg. Kilde: Region Nordjylland

Limfjorden kan afholde virksomheder fra at lokalisere sig nord for Limfjorden eller afholde eksisterende virksomheder fra at udvide.

"Størstedelen af vores produktion går til eksport og bliver fragtet på lastbiler til kunder i hele Europa. Derfor er det afgørende, at vi ikke har problemer med at få kørt varerne til og fra virksomheden," siger adm. direktør i Altuglas International, Björn Eiriksson. Altuglas laver særlige acrylplader, der fortrinsvis bliver brugt i byggeindustrien i mange europæiske lande. De 62 medarbejdere producerer årligt i alt 6000 tons acrylplader, og det betyder masser af tank- og lastbiler fra Europa til Brønderslev og retur hver eneste uge."Virksomheden skal nok overleve, men vi har fx planer om at

En 3. Limfjordsforbindelse via Egholm vil give virksomhederne adgang til betydeligt flere medarbejdere samtidig med at der frigøres kapacitet i Limfjordstunnelen, så også virksomheder og borgere, som bruger en østlig forbindelse vil opleve bedre mobilitet.

Egholmlinjen reducerer således trafikken på de to eksisterende fjordkrydsninger og vil give en markant ændring i forhold til de trafikafviklingsmæssige forhold i dag. Der opnås forbedrede muligheder for at undgå sammenbrud i trafikken ved hændelser på motorvejen eller på Limfjordsbroen. (Rambøll 2013: Gennemgang af VVM-redegørelse for 3limfjordsforbindelse.nu)

Med Egholmlinjen sker der samlet set en reduktion i trafikarbejdet. Trafikarbejdet for de eksisterende bilister vil være faldende, da de finder en genvej ved at køre vest om Aalborg. Egholmlinjen vil generere nye bilister, der vil komme som følge af, at det nu bliver mere attraktivt at krydse fjorden i bil. (Rambøll 2013: gennemgang af VVM-redegørelse for 3limfjordsforbindelse.nu)

Virksomhedslokalisering

Usikkerheden omkring den langsigtede løsning for trafikken som krydser

vokse og udvide produktionen, og i den forbindelse er det klart, at gode transportveje i Nordjylland er et vigtigt konkurrenceparameter. Derfor støtter vi en 3. Limfjordsforbindelse over Egholm,” siger Björn Eiriksson (3limfjordsforbindelse.nu)

I forhold til landet som helhed er der i Nordjylland en relativt høj andel af produktions- og eksportvirksomheder og en overvægt af beskæftigede inden for de primære erhverv, industri og byggeri samt turisme-erhverv. Det er vigtigt, at infrastrukturen understøtter en fortsat vækst og udvikling i de erhverv, der i høj grad er fundamentet for regionens velstand og beskæftigelse.

Eksporterhverv

De første markeder for de mange eksportvirksomheder er meget ofte Sverige og Norge, og Nordjylland har fra færgehavnene i Frederikshavn og Hirtshals gode forbindelser. Color Line og Fjord Line har siden 2008 samlet set investeret over 4 milliarder i nye færger til transport af gods og passagerer mellem Hirtshals og Norge. Krydsningen af Limfjorden er meget vigtigt for disse forbindelser. Samtidig er det vigtigt for eksporten mod syd, at varerne ikke forsinkes ved Limfjordskrydsningen.

”.. Og for os er det naturligvis et meget vigtigt konkurrenceparameter, at vi har en høj leverings sikkerhed. Derfor har det stor betydning for os, at der kommer en 3. Limfjordsforbindelse,” siger han. MAN Diesel & Turbo bruger Billund som hovedlufthavn og får herfra dagligt fløjet reservedele ud til ventende skibe i hele verden. ”Men vi har flere gange oplevet, at vi ikke kan nå frem til lufthavnen i tide, fordi trafikken står helt stille omkring Limfjordstunnelen. Resultatet er hver gang, at 100 skibe kommer til at mangle reservedele og må ligge stille til varerne kommer frem,” siger Poul Knudsgaard. direktør for MAN Diesel & Turbo i Frederikshavn. (3limfjordsforbindelse.nu)

”Vi har flere gange oplevet, at vi ikke kan levere vores fisk som aftalt til kunderne, fordi trafikken står stille omkring Limfjorden,” siger en ærgerlig Jens Schlie fra Brødrene Schlie’s Fiskeeksport i Hirtshals. Virksomheden, der har 100 ansatte og omsætter for 600 millioner kroner årligt, opkøber og forarbejder laks, ørred, sild, makrel, jomfruhummere og auktionsfisk og sælger dem i Danmark og resten af Europa. ”Vi fragter fisk fra Hirtshals og ned sydpå gennem Limfjordstunnelen hver eneste dag, og vi modtager også fisk fra udlandet, som skal forarbejdes på vores fabrikker. Hver eneste gang er det helt afgørende, at fisken når frem til tiden,” siger Jens Schlie. ”Det er ikke nok, hvis vi får et ekstra rør ved Limfjordstunnelen, hvor der i forvejen er stor trængsel på motorvejsnettet – der skal en helt ny forbindelse over Egholm til,” siger Jens Schlie. (3limfjordsforbindelse.nu)